13 Νοεμβρίου 2026

Οι σαράντα (40) κατηγορίες εναντίον ενός Αγίου

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Άγ. Ιωάννης Χρυσόστομος / Συναξαριακές Μορφές

ΘΕΟΤΟΚΕ
ΜΟΝΟΤΟΝ
ΤΟΝΤΗΝΔΟ
ΦΗΝΤΩΠΑ
ΝΤΟΚΡΑΤ
ΜΧ.

Αγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Μετά ταύτα έφθασε και ο Πατριάρχης Θεόφιλος εις την Κωνσταντινούπολιν με πολύ θάρρος και πολλούς Επισκόπους, διότι τον ειδοποίησεν η βασίλισσα να μη φοβήται τα ιδικά του εγκλήματα, μόνον να ποίηση το θέλημα της, τουθ'όπερ ο Θεόφιλος ήθελεν. Έπειτα επήγεν εις την βασίλισσαν, ωμίλησε, συνεβουλεύθη και τέλος συνεφώνησε μεθ'όλων των Επισκόπων του να καθαιρέσωσι τον Άγιον. Καθ' εκάστην ημέραν εποίουν συμβούλια, έπλεκον ψευδοκατηγορίας, επενόουν εγκλήματα, έγραφον λιβέλλους, εμελέτων την καθαίρεσιν. Εύρον δε και πρόφασιν σκανδαλώδη, ότι τους ύβρισεν ο Άγιος εις την διδαχήν του· διότι κατ' έκείνας τας ημέρας εδίδαξεν ό Άγιος περικοπήν εκ της Τρίτης των Βασιλειών δι'άλλην ύπόθεσιν, ένθα έλεγεν ούτω: «Φέρετε πρός με τούς ιερείς της αισχύνης, οίτινες τρώγουσιν εις τήν τράπεζαν της Ιεζάβελ, να τους είπω ώσπερ ό Προφήτης Ηλίας: «Εως πότε θα είσθε χωλοί και κατά τους δύο πόδας; εάν είναι θεός ο Βάαλ, «πορεύεσθε οπίσω αυτού» (Γ' Βασιλ. ιη', 21)· εάν δε δια σας θεός είναι ή τράπεζα της Ιεζάβελ, τότε φάγετε και εξεμέσατε».

Αυτούς τούς λόγους ώς ήκουσαν εκείνοι, εύρον αιτίαν ότι τούς εχαρακτήρισεν ως ιερείς της αισχύνης, την δε βασίλισσαν έλεγον οτι την είπεν Ιεζάβελ, προσέθετον δε και άλλα περισσότερα αφ΄ εαυτών και τα ανέφεραν προς τον βασιλέα, παρακινούντες αυτόν προς οργήν. Ταύτα ακούων ο βασιλεύς Αρκάδιος, και βλέπων

τους Αρχιερείς, μετέβαλε την ευλάβειαν, την οποίαν είχε πρότερον εις τον Άγιον και έδωσε πάσαν εξουσίαν εις τον Θεόφιλον και τους περί αυτόν Επισκόπους να εξετάσωσι τα κατά του Αγίου επιφερόμενα εγκλήματα· **εύρε δε ο έτοιμος εις πάσαν κακίαν Θεόφιλος δυο Διακόνους καθηρημένους υπό του Αγίου, τον μεν ως μοιχόν, τον δε ως φονέα**· αυτός τους συνεχώρησε, και τους έβαλε να γίνωσι κατήγοροι τού Αγίου. Έγραψε δε και εγκλήματα και τους τα έδωκε να κατηγορήσωσι τον Άγιον, τα όποια *ουδέν ίχνος αληθείας είχον*, άλλ' ήσαν πλήρη ψεύδους και συκοφαντίας. Απετελείτο δε το κατηγορητήριον τούτο από τεσσαράκοντα κεφάλαια, άτινα διελάμβανον τά έξης:

α' Ότι έδειρε νέον τινά ονόματι Ευλάβιον, τον υιόν του Διακόνου Ιωάννου, όστις ήτο κατήγορος του Αγίου·
β' ότι άλλος τις Μοναχός, Ιωάννης και αυτός, τη αδεία τού Χρυσοστόμου εδάρθη και εσύρθη και σίδηρα εφόρεσεν ως δαιμονίων
γ' ότι επώλησε πολλά κειμήλια της Εκκλησίας
δ' ότι επώλησε τά μάρμαρα της Αγίας Αναστασίας, τα όποια είχε χαρίσει ό Νεκτάριος δια στρώσιν της Εκκλησίας
ε' ότι υβρίζει τους Κληρικούς άτιμους και διεφθαρμένους
στ' ότι τον Άγιον Επιφάνιον έλεγε φλύαρον και δαιμονιώντα
ζ' ότι επεβουλεύθη άνθρωπόν τινα Σεβηριανόν ονόματι, και έβαλεν ανθρώπους να τον φονεύσωσιν η' ότι έγραψε βιβλίον, βρίθον εκ συκοφαντιών πολλών και ύβρεων κατά των Κληρικών
θ' ότι κατέκρινε τρεις Διακόνους, Ακάκιον, Εδάφιον και Ιωάννην ότι έκλεψαν το ράσον του έλεγε δε ότι δι' άλλην υπόθεσιν το έκλεψαν, ήτις δεν δύναται να φανερωθεί.
ι' ότι Άντώνιόν τινα, ενώ κατηγορήθη ως τυμβωρύχος• και ότι έκλεψε τα κοσμήματα αποθανούσης γυναικός, αυτός τον εχειροτόνησεν Επίσκοπον
ια' ότι κατά τας ημέρας της πατριαρχείας τού Αγίου εγένετο σύγχυσις μεγάλη και φόνοι πολλοί υπό των στρατιωτών του βασιλέως, μεταξύ των οποίων ήτο και ο κόμης Ιωάννης, ενώ δε ουδείς εγνώριζε τους υποκινητάς των φόνων, ο Άγιος έδειξεν εις την βασιλείαν, ότι ο Ιωάννης ήτο ο αίτιος και τον απηγχόνισαν
ιβ' ότι εμβήκεν εις την Εκκλησίαν και δεν προσεκύνησε
ιγ' ότι δίχως θυσιαστηρίου εποίησε χειροτονίας Διακόνων και Ιερέων ιδ' ότι εν μια χειροτονία εποίησε τεσσάρας Επισκόπους
ιε' ότι, όταν υπάγη γυνή να του ομιλήσει, εξάγει όλους και μένει μόνος μετά της γυναικός
ις' ότι γυνή τις πλουσία ονόματι Θέκλα εδωρήσατο την κληρονομίαν της εις Εκκλησίαν και αυτός την έδωκεν εις τινα Θεόδουλον και την επώλησεν
ιζ' ότι τα εισοδήματα της Εκκλησίας δεν γνωρίζουσι τι γίνονται·

ιη’ ότι εχειροτόνησεν εις Ιερέα τον Διάκονόν του Σεραπίωνα, ο όποιος ήτο κατηγορημένος δι’ εγκλήματα
ιθ’ ότι έβαλε Χριστιανούς τινας εις την φυλακήν δια το πείσμα του, έως ου ετελεύτησαν εκεί, και καν να τους ενταφιάσωσι δεν αφήκεν και ότι τον Βερροίας Ακάκιον ύβρισε και δεν ηθέλησε ούτε καν να ομιλήση μετ’ αυτού
κα’ ότι Ιερέα τινά, ονόματι Πορφύριον, παρέδωκεν εις τον Ευτρόπιον να τον εξορίσει
κβ’ ότι παρέδωκεν ομοίως και Ιερέα τινά ονόματι Βενέριον
κγ’ ότι έχει λουτρόν και εμβαίνει μόνος του και λούεται, και ο Ιερομόναχος Σεραπίων κλειδώνει το λουτρόν εκείνο, ώστε ουδείς είδε τί είναι μέσα εις το λουτρόν
κδ’ ότι εχειροτόνησε πολλούς δίχως συμμαρτυρίας των Κληρικών
κε’ ότι ποτέ του δεν έφαγε μετ’ άλλου τινός
κστ’ όταν αποφασίζει εις το κριτήριον, δεν ζητεί μάρτυρας, άλλα μόνος του γίνεται κατήγορος, μάρτυς και κριτής, ως το έκαμε δήθεν εις τον Πρωτοδιάκονόν του, Μαρτύριον ονόματι, και εις τον Επίσκοπον Λυκίας Προαιρέσιον, τους οποίους καθήρεσε δίχως Συνόδου και μαρτύρων
κζ’ ότι εντός της Εκκλησίας, εις την ώραν του κοινωνικού, εκτύπησε δια γρόνθου τον Διάκονον Μέμνονα, και ρέοντος τού αίματος εκ του στόματος του τον εκοινώνησε τά Άγια Μυστήρια
κη’ ότι δεν υπάγει εις το Άγιον Βήμα, όταν τελειώσει την Θείαν Λειτουργίαν να εκδυθεί την Αρχιερατικήν στολήν, αλλά καθήμενος έξω εις τον θρόνον του εκδύεται και του φέρουσι και γλυκίσματα εκεί και τρώγει
κθ’ ότι όταν χειροτόνησει Μητροπολίτην, τού χαρίζει και χρήματα και τούτο πράττει διά να έχει τους Μητροπολίτας φίλους, να δέχωνται ό,τι τους λέγει.
λ’ ΄Οτι εχειροτόνησεν εις Έφεσον Μητροπολίτην τον Ηρακλείδην, ο όποιος ήτο ωριγενιστής, και κατηγορήθη και ως κλέπτης, ότι έκλεψε φόρεμα Διακόνου τινός ονόματι Ακυλίνου”
λα’ ότι έδειρε τόν Μοναχόν Ιωάννην μετά του Σεραπίωνος, διότι ήλεγχε τούς ωριγενιστάς ως αιρετικούς.
λβ’ ΄Οτι λέγει, ότι αι τράπεζαι κατά τας οποίας οι άνθρωποι μεθύσκονται είναι εξωτικαί και θέλομεν να μας εξήγηση τι είναι αυταί αι εξωτικαί, τας οποίας οι Έλληνες είχον ως θεάς και η Εκκλησία μας δεν δέχεται αυτούς τους λόγους
λγ’ ότι δίδει άδειαν εις έκαστον να αμαρτάνη, διότι διδάσκει, λέγων: «Έάν πάλιν άμαρτήσης, πάλιν μετανόησον και οσάκις πταίσης, ελθέ εις εμέ, να σε θεραπεύσω.
λδ’ ΄Οτι εβλασφήμησεν εις διδαχήν τινα και είπε, ότι δήθεν ο Χριστός προσηυχήθη και δεν εισηκούσθη παρά του Πατρός, διότι δεν προσηυχήθη ως έπρεπε.

λε’ Εξεγείρει διά των λόγων του τούς κοσμικούς να προκαλέσωσι σύγχυσιν, όταν συναχθεί η Σύνοδος κατ’ αυτού, να δείρωσι τους Αρχιερείς.
λστ’ Ότι τους Έλληνας τους υπερασπίζεται εις πάσαν των υπόθεσιν και τούς βοηθεί, εάν θελήσει τις να τους πειράξει.
λζ’ Ότι δήθεν εις άλλων Μητροπολιτών Επαρχίας χειροτονεί αυτός χωρίς την θέλησίν των Επισκόπους και Ιερείς.
λη’ Ότι ποτέ του δεν αφήκε Κληρικόν τινα ή και Αρχιερέα να έμβη εις το κελλίον, εις το οποίον εκοιμάτο, να ιδεί.
λθ’ Ότι αιχμαλώτους ξένους, οίτινες δεν ήσαν ελευθερωμένοι, εχειροτόνησεν Αρχιερείς.
μ’ ΄Οτι δήθεν έδειρε με την χείρα του Επίσκοπόν τινα ονόματι Ισαάκιον.

Αυτά τα τεσσαράκοντα εγκλήματα γράψας μόνος του ο Θεόφιλος, τα έδωκεν εις εκείνους τους κατηγόρους περί των οποίων προείπομεν, ως μή γνωρίζων αυτός δήθεν τίποτε, και τους παρήγγειλεν, όταν συναθροισθεί η Σύνοδος των Αρχιερέων, να τα δώσουν εις τας χείρας του. Αυτός δέ άνεχώρησεν είς Χαλκηδόνα και συνήγαγεν έκεϊ τούς ομόφρονάς του Αρχιερείς, τους προρρηθέντας εχθρούς του Αγίου, ήτοι τον Βερροίας Ακάκιον, τον Γαβάλων Σεβηριανόν, τον Πτολεμαΐδος Αντίοχον, τον Χαλκηδόνος Κυρίνον και όλους τους ιδικούς του Επισκοπούς, τους οποίους είχε φέρει εξ Αιγύπτου και άλλων τόπων ήσαν δε όλοι τεσσαράκοντα πέντε, συνεκρότησαν δε Σύνοδον εις τι μετόχιον, ονομαζόμενον Δρυν, πλουσίου τινός ονόματι Ρουφίνου, έπειτα έγραψαν και γράμματα και έστειλαν προς τον Άγιον. Ο δε Άγιος έτυχε τότε εις το Πατριαρχείον και συνωμίλει μετά τεσσαράκοντα Αρχιερέων φίλων του, οίτινες έκλαιον δια την άδικον και παράνομον Σύνοδον τού Θεοφίλου, και έλεγον, ότι κάλλιον είναι να άφήσωσι τούς θρόνους των, παρά να συλλειτουργήσωσι με τους Αρχιερείς εκείνους ή να υπογράψωσιν εις την καθαίρεσιν του Αγίου. Ο δε Άγιος τους παρηγορεί, λέγων «Εάν με αγαπάτε, συλλειτουργήσατε μεν μετ’ εκείνων, διά να μή γίνει σχίσμα εις την Αγίαν του Θεού Εκκλησίαν, εις δε την καθαίρεσίν μου μή υπογράψετε, διότι δεν γνωρίζω τι απ’ όσα με κατηγορούσι».

Εκ του βίου του Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου